

Добрий вечір. Програмку з Мукачева висилаю зараз,
сертифікати трохи пізніше
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Факультет Педагогічний

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

СИЛАБУС

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ
ГАЛУЗІ (Музичне мистецтво)

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
Спеціальність А3 Початкова освіта
Галузь знань А Освіта

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 26 серпня 2025 року.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Теорія та методика навчання мистецької освітньої галузі Нормативна дисципліна
Викладач (-і)	Доктор педагогічних наук, професор Клепар Марія Василівна
Контактний телефон викладача	0664224289
E-mail викладача	mariia.klepar@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	_3_ кредити ЄКТС, _90_ год
Посилання на сайт дистанційного навчання	hhttp:tps://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	четвер
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Дисципліна « Теорія та методика навчання мистецької освітньої галузі » вивчається студентами спеціальності «Початкова освіта» на третьому курсі у п'ятому семестрі і присвячена формуванню методичного підґрунтя фахової діяльності майбутнього вчителя в галузі музичного мистецтва в освітньому процесі	
Предметом вивчення навчальної дисципліни є методика викладання музичного мистецтва (основні методи, прийоми, форми роботи тощо) в закладах загальної середньої освіти.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Метою теорії та методики навчання мистецької освітньої галузі «Музичне мистецтво» для спеціальності "Початкова освіта" є розвиток в учнів музичних здібностей, художнього сприйняття, емоційної сфери та музичної культури, а також формування у них інтересу до музики як до виду мистецтва. А також передбачає створення сприятливих умов для музично-естетичного розвитку учнів і формування їхніх базових компетентностей, необхідних для особистісного зростання і подальшої освіти..	
Основні цілі включають: Формування музичної культури та естетичного сприйняття – прищеплення учням навичок аналізу та розуміння музичних творів, розвиток здатності емоційно відгукуватись на музику. Розвиток музичних здібностей – робота над музичним слухом, почуттям ритму, мелодійною пам'яттю та вокальною культурою. Інтеграція з іншими освітніми галузями – використання музики для формування міждисциплінарного світогляду та розвитку загальнокультурної компетентності. Виховання засобами музики – формування етичних та моральних цінностей через знайомство з кращими зразками музичного мистецтва. Розвиток творчої уяви та імпровізаційних здібностей – підтримка учнів у їхніх творчих починаннях, розвиток здатності до імпровізації та музичного самовираження	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
ПР- 1. Знає музичну термінологію, розуміє основні концепції, теорії та загальну структуру музикознавчих та мистецьких наук.	
ПР- 2.Знає сучасні теоретичні основи педагогіки, психології, психолого-педагогічні аспекти навчання, виховання, розвитку учнів закладів загальної середньої освіти.	
ПР-5.Інтегрує і розрізняє знання про зміст методичного інструментарію педагогічної діяльності вчителя музичного мистецтва та вчителя англійської мови, пояснює суть засобів і методів активізації мистецькотворчого розвитку учнів, виховання художньо обдарованої особистості	
ПР- 10. Вміє організовувати освітній процес, визначати ступінь і глибину засвоєння учнями	

програмного матеріалу, формувати у школярів навички самостійного навчання.

ПР-15. Уміє здійснювати культурну та музичну діяльність та пропагувати кращі зразки національного та світового мистецтва.

ПР-17. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПР-18. Розуміє значущість національної культури і мистецтва для виховання і розвитку особистості учня, цінує полікультурність світу і здатний керуватися у своїй діяльності сучасними принципами полікультурної толерантності, діалогу і співробітництва.

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК -8. Здатність до розуміння та сприйняття етичних норм поведінки і принципів професійної етики.

ЗК –9. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові)компетентності:

СК-1. Здатність застосовувати сучасні методи й навчальні технології в закладах освіти.

СК-2 Здатність вивчати психологічні особливості засвоєння учнями / вихованцями навчальної інформації та виявлення музичної активності з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітнього процесу у закладах загальної середньої та позашкільної освіти, музичних студіях та початкових закладах мистецької освіти.

СК- 3.Здатність здійснювати добір методів і засобів навчання з педагогіки, психології, методики мистецької освіти, спрямованих на розвиток індивідуальних творчих здібностей учнів / вихованців, з урахуванням їхніх вікових фізіологічних і психологічних особливостей.

СК 5.Здатність орієнтуватися у психолого-педагогічних засадах художньо-естетичного розвитку дітей та молоді засобами музичного мистецтва СК 7.Здатність застосовувати вербальний коментар щодо виконання та розуміння музичних творів у лаконічній та доступній для школярів формі.

СК 8.Здатність до розроблення навчально-методичних матеріалів для проведення занять з мистецтва.

СК 9.Вільне володіння лексиною музичного мистецтва.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни 90

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	20
самостійна робота	58

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
---------	---------------	---------------------	--------------------------

5	013 Початкова освіта	3	нормативна	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	практичні заняття	сам. роб.
Тема 1. Мета та завдання курсу «музичне мистецтво». Педагогічна майстерність вчителя музичного мистецтва.		2	2	8
Тема2. Урок мистецтва в закладах середньої освіти як основна форма організації навчально- виховного процесу.		2	4	10
Тема 3 Основні види музичної діяльності на уроках музичного мистецтва та методика їх проведення.		2	2	10
Тема 4 Методика проведення вокально-хорової роботи на уроці мистецтва. Слухання музики на уроці.		2	4	10
Тема 5.Специфічні особливості уроку музики. Класифікація уроків музики, закономірності й тенденції розвитку музичного мистецтва,		2	4	10
Тема 6 Основні принципи художньої педагогіки мистецтва та прийоми емоційного впливу на уроках музичного мистецтва		2	4	10
ЗАГ.		12	20	58

6. Система оцінювання навчальної дисципліни	
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Вид контролю – екзамен Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 75 балів, Контрольна робота – 15 балів; Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 10 балів.
Вимоги до письмових робіт	Контрольна робота – 15 балів. Самостійна домашня робота – 10 балів. Електронний варіант.
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 15 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю – екзамен
7. Політика навчальної дисципліни	
<u>Письмові роботи:</u> виконуються відповідно до тематики лекцій, зазначених у силабусі. <u>Академічна доброчесність:</u> Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/	

Відвідування занять: Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).

Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 309 від 19 травня 2023 р.). <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/organizatsia-osvithnjogo-protsesu.pdf>

та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>

Неформальна освіта (наявність сертифікатів онлайн-курсу на платформах Prometheus, EdEra): Перезарахування результатів передбачене згідно з «[Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»](https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna-osvita.pdf) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna-osvita.pdf>

5 балів за пройдений курс.

Нарахування додаткових балів (10 балів) здійснюється за умови активної участі студента в позааудиторній роботі: виступи на конференціях, підготовка до друку статті, робота в науковому гуртку здобуття неформальної освіти, участь в Університеті обдарованої дитини тощо. Максимальна кількість додаткових балів – 10.

8. Рекомендована література

Основна

1. Державний стандарт базової середньої освіти. URL:<http://surl.li/reuvhk> 2. Закон України "Про повну загальну середню освіту" URL:<http://surl.li/foohjr>
2. Арістова Л. Методика музичного навчання та виховання. : навчально-методичний посібник. Миколаїв: Іліон, 2021. 444 с
3. Клепар М, Потапчук Т, Чінчой О. Розвиток гуманістичного світогляду молодших школярів у позашкільній діяльності Журнал «Гірська школа Українських Карпат» No 26, С 110-114. м.Івано-Франківськ. 2022р <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/msuc>
4. Клепар М.В. Педагогіка партнерства у духовному вихованні учнів нової української школи в гірських районах / Копчук –Кашецька М.С, Довгий О. *Гірська школа Українських Карпат*. 2021 .№ 25. С.121-125. URL <https://scijournals.pnu.edu.ua/index.php/msuc/issue/view/281>
5. Клепар М. Музичне мистецтво як засіб формування морально-духовних цінностей молодших школярів /Т. В. Потапчук, М. В. Клепар Рівне. *Інноватика у вихованні*. 2021. Випуск 14 . С.90-100 . <https://doi.org/10.35619/iiu.vi14>
6. Bondarenko, N., Cherepania, N., Malets, D., **Klepar, M.**, & Matveieva, N. (2023). Tolerance as an important aspect of the professional competence of future specialists. Amazonia Investiga, 12(62), 158-167. <https://doi.org/10.34069/AI/2023.62.02.14>
7. Клепар М. Використання музикотерапії у роботі з молодшими школярами з ООП. Наукові записки. Кропивницький. 2022. Вип. 206. С.37-43 DOI: **10.36550/2415-7988-2022-1-206-37-43**
8. Клепар М.В. Творчий розвиток особистості молодшого школяра у процесі гурткової роботи. Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ. НАІР. 2024. 224 с.
9. Матвеева Н. **Клепар М.** Використання музикотерапії у роботі з молодшими школярами з ООП. *Наукові записки*. Кропивницький. 2022. Вип. 206. С. 37-43. URL: DOI: **10.36550/2415-7988-2022-1-206-37-43**
10. Клепар М.В. М.В.Вовк Навчально-методичний посібник: Хрестоматія з практикуму сольного співу. Фоліант. Івано-Франківськ, 2020. 200 с

11. Клепар М.В. Навчально-методичний посібник Музичний світ молодшого школяра. Фоліант м. Івано-Франківськ. 2021. 260 с
12. Клепар М. Основи музичної грамоти в початковій школі. Навчально методичний посібник. Івано-Франківськ»НАІР» 2025. 135с.
13. Клепар М. Основи музично-гурткової роботи в початковій школі. Навчально-методичний посібник . Івано-Франківськ 2024. «НАІП» 215 с.
14. Кізілова Г.О., Шулько О.А. Підручник з інтегрованого курсу «Мистецтво» для 1-го класу закладів загальної середньої освіти. Тернопіль: Астон, 2018.
15. Кондратова Л. Музичне мистецтво : підручник для 4 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Київ: Генеза, 2017. 176 с.
16. Наumenко С. І. Український фольклор у розвитку музичних здібностей дітей URL: <http://surl.li/nqbbct>
17. Масол Л.М. Художньо-педагогічні технології в основній школі: єдність навчання і виховання : метод. посібник. Харків: «Друкарня Мадрид», 2019. 178 с.
18. Островський В.М. Музичне мистецтво: робочий зошит для 7 класу загальноосвітніх навчальних закладів: до підр. Масол Л.М., Аристової Л.С. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2016. 80 с.
19. Черкасов В.Ф. Теорія і методика музичної освіти: навчальний посібник / В.Ф Черкасов Тернопіль: Навчальна книга .Богдан, 2016. 472 с. URL: <http://surl.li/ohfirw>
20. Шульгіна В. Д. Ш 95 Українська музична педагогіка: підручник [для студ. вищ. навч. закл.]. Вид. 3-тє, допов. В. Д. Шульгіна. К. НАКККіМ, 2016. 264 с. URL: <http://surl.li/ehlndw>
21. Сироткіна Ж.Є. Формування у майбутніх учителів музики уявлення про музичне мистецтво як засіб міжособистісного спілкування./ Науково-педагогічний журнал «Освітні обрії» Івано-Франківського обласного інституту післядипломної освіти і Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника №2' 2022.

Додаткова

1. Якименко Ю. «Орф-педагогіка: інтеграція музичного мистецтва з іншими навчальними дисциплінами/ Учитель початкової школи, 2020, № 2. С.14-15. URL: <http://surl.li/imzdxz>
2. Гумінська О. Уроки музики в загальноосвітній школі: методичний посібник. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2004. 104 с.
3. Клепар М, Використання інфографіки для вуалізації освітнього контенту в закладах вищої освіти *Наукові записки*. Серія : Педагогічні науки, 2021. Випуск 199 . с.131-136. ЦДПУ імені Володимира Винниченка (Кропивницький) URL <https://pednauk.cuspu.edu.ua/index.php/pednauk/article/view/966/897>
4. М.Клепар М.Вовк. Стаття в монографії Гірська школа Національний музичний інструментарій в українській етнопедагогіці *Гірська школа в умовах реформування системи освіти: компетентнісний вектор*: колективна монографія за наук. ред. д.п.н. Оліяр М.П. Івано-Франківськ 2020.
5. Теорія і методика мистецької освіти: збірник науково-методичних статей / за ред. Ю. Ф. Дворника, О.В. Коваль. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2021. Вип. 5. 271 с. URL: <http://surl.li/qgkana>
6. Москалець В. П. Психологія особистості : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 416 с.
7. Якименко Ю. «Орф-педагогіка: інтеграція музичного мистецтва з іншими навчальними дисциплінами/ Учитель початкової школи, 2020, № 2. С.14-15. URL: <http://surl.li/imzdxz>

Інтернет-ресурси

1. Букресва Г. Інтегрований урок з музичного мистецтва, літературного читання та образотворчого мистецтва. URL: <http://www.pedrada.com.ua/article/221-integrovanij-urok-z-muzichnogomistetstva-literaturnogo-chitannya-ta-obrazotvorchogomistetstva>
2. Інтегрований урок – розробка і застосування уроків URL: <http://poradi.ru/osobistist/26684-integrovanij-urok-rozrobka-i-zastosuvannja.html>

3. Лобова О. Музичне мистецтво : програма для загальноосвітніх навчальних закладів. URL: http://old.mon.gov.ua/images/files/navchalni_programu/2012/ukr/08_muz_mustectv.pdf
4. Музичне мистецтво 5 клас- сучасний мультимедійний підручник з музичного мистецтва. <http://rozumniki.net/catalog/products/muzyka/muzychne-mystetstvo-5-kl/>
5. Програми Нової української школи <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalnaserednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>
6. <http://www.europeana.eu/portal> — Європейська цифрова бібліотека.
7. <http://elib.nplu.org/collection.html?id=33> — Національна парламентська бібліотека України.
8. <http://www.ukrbook.net> — Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова».
9. <http://www.nbuv.gov.ua> — Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
10. <http://www.twirpx.com/files/art/music> — Музичне мистецтво-все для студента.
11. http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/17599/2/T_Romanova_rpr_MMV_3_DO_ UK. <http://lib.ndu.edu.ua/dspace/handle/123456789/75>
13. <https://fpp.npu.edu.ua/ua/studentu/109-studentu/926-teoriia-ta-metodykamuzychnoho-vykhovannia-ditei>
14. <https://bohdan-books.com/catalog/book/103523/>

Викладач,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри початкової освіти
та освітніх інновацій

М. КЛЕПАР

